

Příprava na 2. seminář OVp109 Občan a právo

Soukromé a veřejné právo – rozdíly mezi soukromým a veřejným právem, základní přehled a charakteristika právních odvětví soukromého a veřejného práva.

Kontrolní teoretické otázky k 2. semináři

1. Jmenujte a vysvětlete teorie pro rozlišení soukromého a veřejného práva.
2. Vymezte znaky a popište rozdíl mezi soukromým a veřejným právem.
3. Na příkladu uveďte, co rozumíte formální rovností subjektů (osob) v soukromém právu, ale současně faktickou nerovností subjektů (osob).
4. Odlište od sebe kogentní a dispozitivní právní normy. Které z nich jsou typické pro soukromé právo a které z nich pro právo veřejné?
5. Vyjmenujte právní odvětví, která řadíme do soukromého práva a která do veřejného práva.
6. Charakterizujte následující právní odvětví (co řeší, co je jejich podstata) a uveďte právní úpravu (právní předpis): ústavní právo, občanské právo hmotné, občanské právo procesní, rodinné právo, obchodní právo, pracovní právo, trestní právo, správní právo, finanční právo, právo životního prostředí, právo sociálního zabezpečení, právo duševního vlastnictví, mezinárodní právo soukromé, mezinárodní právo veřejné.
7. Co to je kodifikace práva?

Praktické příklady

Příklad 1

Uveďte, zda následující situace byste zařadili do soukromého či veřejného práva a následně se zamyslete, pod které právní odvětví spadají tyto případy. Na výběr máte právo občanské (hmotné či procesní), obchodní, rodinné, dědické, pracovní, právo duševního vlastnictví, ústavní, trestní, správní, finanční, právo životního prostředí, právo sociálního zabezpečení, mezinárodní právo veřejné a mezinárodní právo soukromé.

1. paní Kávová si koupila cestou do práce kávu v Kofi Kofi
2. studentka Katka si chce přivydělat jako prodavačka v obchodě a uzavře dohodu o pracovní činnosti
3. Kamil v afektu zavraždil svou přítelkyni
4. Adamovi umřel tatínek, přičemž Adam bude dědit jeho majetek
5. Kristýna a Pavel spolu uzavřeli manželství na zámku v Buchlovicích
6. Kristýna si musela vyřídit v důsledku uzavření manželství a změny příjmení nový občanský průkaz
7. nejste spokojeni s účesem od kadeřníka
8. pan Zelený si zakoupil na prodejním místě společnosti Renault nový automobil
9. pan Zelený si musel nechat na úřadě vyřídit změnu technického průkazu ke svému autu, protože změnil trvalé bydliště
10. pan Zelený projel svým autem křižovatku na červenou, za což dostal od police pokutu
11. pan Dvořák ukradl na ulici zaparkované auto panu Novotnému
12. paní Dana uvedla do daňového přiznání nesprávně své příjmy
13. žádáte o povolení, aby v lese mohl probíhat cyklistický závod, který pořádáte
14. pan Dřevina upozornil souseda, že keře a stromy ze zahrady přesahují na jeho zahrádku

15. pan Dřevina se rozhodl podat žalobu na svého souseda k soudu
16. pánové Milan a Michal chtějí zrušit registrované partnerství
17. společnost s ručením omezením, která staví rodinné domy, si zakoupila stavební materiál pro výstavbu domů od jiné podnikající společnosti
18. stavební povolení k výstavbě nového rodinného domu
19. rozhodli jste se podnikat a utvořili jste si logo, které si necháte zapsat jako ochrannou známku
20. student Petr si zakoupil nové boty na své dovolené ve Španělsku od španělského obchodníka
21. spor o to, zda prezident republiky může vykonávat svůj úřad ze zdravotních důvodů
22. pan Novák neměl nasazený respirátor v městské hromadné dopravě a odmítl si jej nasadit i přes výzvy policisty
23. osvojení dítěte manželským párem, který nemůže mít své děti
24. zpěvačka Helena Vondráčková byla pomluvena v novinách a žádá omluvu
25. chovatel psů, který týral psy
26. pan Trouba reklamuje mikrovlnku, kterou zakoupil v obchodě, přičemž po třech dnech užívání mikrovlnka nefunguje
27. stížnost proti rozhodnutí soudu, že občanovi bylo během soudního řízení porušeno jeho základní lidské právo na spravedlivý proces
28. pořídíte fotografii ohňostroje nad Špilberkem, kterou zveřejníte na Instagram, ale časem zjistíte, že Vaši fotografii použil jeden internetový deník jako ilustrační fotografii
29. student nepožádal o zápis do dalšího semestru a bylo mu ukončeno studium na vysoké škole
30. podkopnete ze srandy nohu spolužákovi, který se zraní a roztrhne si kalhoty
31. poskytování peněz z nemocenského pojištění, pokud jste jako zaměstnanec dlouhodobě nemocný a nemůžete pracovat
32. uzavření mezinárodní smlouvy mezi Českou republikou a Kongem
33. porušení hospodářské soutěže – kartelová dohoda mezi společnostmi podnikající v prodeji benzínu a pohonných hmot
34. založení akciové společnosti nebo společnosti s ručením omezením
35. českého lyžaře v rakouských Alpách srazí německý lyžař
36. placení cel

Příklad 2

Zadání je stejné jako příklad 1. Jen se týká situací, které mohou nastat na [základních školách](#):

1. učitel občanské výchovy nedostal plat za přesčasy, když odučil spousta hodin za nemocného kolegu
2. učitel tělesné výchovy nechá žáky bez dozoru samovolně skákat kotouly letmo, přičemž jeden žák dopadne na hlavu a utrpí těžká zranění
3. připomínky ředitele školy k inspekční zprávě České školní inspekce k nepřesně vyobrazenému průběhu výuky v hodinách občanské výchovy
4. učitel uzavře smlouvu s provozovatelem autobusu, který zajistí přepravu žáků na školní výlet
5. ředitel základní školy zamítne žádost o přeřazení žáka do vyššího ročníku
6. nezodpovědné hospodaření základní školy s finančními prostředky ze státního rozpočtu a z rozpočtů územních samosprávných celků
7. ředitel základní školy rozhodne o povolení opakování ročníku
8. třídní učitel jednoho žáka zjistí, že rodiče soustavně zanedbávají povinnou výživu tohoto žáka (v úvahu připadá více možností podle intenzity zanedbané péče)
9. učitel v kabinetě nešťastnou náhodou rozbije mobil svého kolegy, který chce nový mobil jako náhradu škody
10. učitel zjistí, že na jiné škole používají doslovně stejné učební materiály, které sám pro žáky vytvořil
11. žák sedmé třídy rozbil na záchodech úmyslně zrcadlo v hodnotě 2000 Kč

Příklad 3

Níže vidíte vykopírovaná ustanovení z různých zákonů. Aniž byste věděli, ze kterého zákona dané ustanovení pochází, zkuste jej zařadit do [soukromého/veřejného práva](#) a následně uveďte [právní odvětví](#).

1. „Nájemní smlouvou se pronajímatel zavazuje přenechat nájemci věc k dočasnému užívání a nájemce se zavazuje platit za to pronajímateli nájemné.“
2. „Kdo proti jinému užije násilí nebo pohrůžky bezprostředního násilí v úmyslu zmocnit se cizí věci, bude potrestán odnětím svobody na dvě léta až deset let.“
3. „Zaměstnanec může dát zaměstnavateli výpověď z jakéhokoli důvodu nebo bez uvedení důvodu.“
4. „Zákonodárná moc v České republice náleží Parlamentu. Parlament je tvořen dvěma komorami, a to Poslaneckou sněmovnou a Senátem.“
5. „Řidič motorového vozidla musí mít při řízení u sebe řidičský průkaz.“
6. „Poplatníky daně z příjmů fyzických osob jsou fyzické osoby.“
7. „Manželé si jsou navzájem povinni úctou, jsou povinni žít spolu, být si věrni, vzájemně respektovat svou důstojnost, podporovat se, udržovat rodinné společenství, vytvářet zdravé rodinné prostředí a společně pečovat o děti.“
8. Ředitel školy a školského zařízení rozhoduje o právech a povinnostech v oblasti státní správy v těchto případech: a) zamítnutí žádosti o povolení individuálního vzdělávacího plánu (...)
9. „Firma obsahuje označení „společnost s ručením omezeným“, které může být nahrazeno zkratkou „spol. s r.o.“ nebo „s.r.o.““
10. „V první třídě dědiců dědí zůstavitelovy děti a jeho manžel, každý z nich stejným dílem.“
11. „Škodu způsobenou nezletilým mladším třinácti let nahradí ten, kdo nad ním zanedbal náležitý dohled.“
12. „O vzetí do vazby je třeba bez průtahů vyrozumět některého rodinného příslušníka obviněného nebo jinou fyzickou osobu, u nichž obviněný uvede údaje potřebné k vyrozumění, jakož i jeho zaměstnavatele.“

Financováno
Evropskou unií
NextGenerationEU

Národní
plán
obnovy

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY